

Република Србија
ВЛАДА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА САРАДЊУ СА
ЦИВИЛНИМ ДРУШТВОМ

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
за период јануар - децембар 2012. године

САДРЖАЈ

УВОД	3
1. ПОДСТИЦАЈНО ОКРУЖЕЊЕ ЗА РАЗВОЈ ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА	4
1.1. Иницијативе за измену прописа од значаја за деловање удружења и других организација цивилног друштва	4
1.2. Учешће Канцеларије у радним групама за израду прописа	6
1.3. Годишњи збирни извештај о утрошку буџетских средстава за активности удружења и других организација цивилног друштва	7
1.4. Обуке државних службеника	8
1.5. Конференције, семинари, радионице и састанци (секторски и међусекторски)	9
1.6. Сарадња са удружењима и другим организацијама цивилног друштва	12
1.7. Истраживање о стању у сектору цивилног друштва	13
2. ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	14
2.1. Пројекат „Подршка Канцеларији за сарадњу са цивилним друштвом“	14
2.2. Канцеларија као Национална контакт тачка за ЕУ програм „Европа за грађане и грађанке“	15
2.3. Програмирање међународне развојне помоћи	16
2.4. Суфинансирање пројеката организација цивилног друштва	16
2.5. Обуке за секторске организације цивилног друштва (СЕКО)	16
2.7. Регионална и међународна сарадња	17
2.7.1. Учешће на регионалним пројектима	18
3. МЕДИЈСКЕ И ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	19
3.1. Интернет презентација Канцеларије	19
3.2. Канцеларија и друштвене мреже	20
3.3. Информације од јавног значаја	21
3.4. Програм стажирања	21

УВОД

Влада Републике Србије основала је 21. јануара 2011. године Канцеларију за сарадњу са цивилним друштвом (у даљем тексту: Канцеларија) на основу Уредбе о Канцеларији за сарадњу са цивилним друштвом („Службени гласник РС“ бр.26/10). Ова одлука Владе Републике Србије представља резултат вишегодишњег залагања организација цивилног друштва за неопходно унапређење институционалног оквира за подршку развоју цивилног друштва у Србији.

Канцеларија је основана у циљу системског укључивања организација цивилног друштва у стални дијалог са владиним институцијама, који треба да се заснива на транспарентној и структурисаној комуникацији и редовној размени искустава, информација и мишљења.

Канцеларија обавља стручне послове за потребе Владе који се односе на старање о усклађеном деловању органа државне управе и подстицање сарадње органа државне управе са удружењима и другим организацијама цивилног друштва, што укључује: иницирање дијалога са цивилним друштвом о питањима од заједничког интереса; учешће у припреми и праћењу спровођења стратешких докумената који се односе на стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва, у циљу даљег развоја сарадње јавног, приватног и цивилног сектора и, с тим у вези, сарадњу са органима аутономних покрајина и органима јединица локалне самоуправе; иницирање доношења прописа и других општих аката којима се уређује положај удружења и других организација цивилног друштва, као темеља изградње демократског, инклузивног и солидарног друштва; учешће у припреми збирних извештаја за Владу о утрошку средстава која су, као подршка програмским активностима, обезбеђена и исплаћена удружењима и другим организацијама цивилног друштва из средстава буџета Републике Србије; организовање округлих столова и конференција; објављивање публикација и предузимање других мера и активности у циљу подизања капацитета и одрживости рада и деловања удружења и других организација цивилног друштва; прикупљање и дистрибуирање информација од значаја за рад удружења и других организација цивилног друштва; обављање стручних послова у вези са сарадњом и разменом искустава са сличним владиним институцијама у региону, земљама Европске уније и свету; сарадњу са надлежним органима у обављању послова који се односе на програмирање и управљање претприступним и другим фондовима Европске уније за подршку цивилном друштву.

Канцеларија припрема акте којима Влада надзире, усмерава и усклађује послове министарстава и посебних организација који су у вези са питањима развоја цивилног друштва и сарадње Владе са цивилним друштвом, као и са начинима на које се јавност обавештава о активностима усмереним на развој цивилног друштва и сарадњи Владе са цивилним друштвом.

Канцеларија сарађује са државним органима, органима аутономних покрајина, општина, градова и града Београда као и са удружењима и другим организацијама цивилног друштва у изради релевантних докумената и прописа и промовише послове који су у вези са развојем и сарадњом са цивилним друштвом. Канцеларија обавља и друге послове из области развоја цивилног друштва и сарадње са цивилним друштвом које јој повери Влада.

Извештај који је пред Вама односи се на период од јануара до децембра 2012. године и представља преглед реализације главних активности из делокруга рада Канцеларије.

1. ПОДСТИЦАЈНО ОКРУЖЕЊЕ ЗА РАЗВОЈ ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА

Унапређење регулаторног оквира за развој цивилног друштва представља део општег унапређења правног оквира на нивоу укупне реформе законодавног система. У том смислу, највећи део активности Канцеларије посвећен је предлозима за измене и допуне аката у циљу креирања подстицајног окружења за развој цивилног друштва.

1.1. Иницијативе за измену прописа од значаја за деловање удружења и других организација цивилног друштва

У циљу подстицања већег учешћа грађана у креирању политика путем јавних расправа о прописима, Канцеларија је иницирала измену **члана 41. Пословника Владе**¹ који регулише питање јавне расправе у припреми закона. Измене члана 41. Пословника Владе односе се на детаљније уређење процеса јавне расправе - минималног садржаја јавне расправе, начина организовања и вођења јавне расправе, прецизирање критеријума за обавезно организовање јавне расправе у припреми закона и другог општег акта и постављање минималних рокова за трајање јавне расправе.

Министарству финансија и привреде упућена је **иницијатива за измену Закона о изменама и допунама Закона о финансирању локалне самоуправе**² у смислу изузимања обавезе плаћања локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору за удружења грађана. Иницијатива је прихваћена и у септембру 2012. године усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о финансирању локалне самоуправе³ којим се удружења грађана која спадају у мала правна лица ослобађају обавезе

¹ "Службени гласник РС", бр. 61/2006 – пречишћен текст, 69/2008, 88/2009, 33/2010, 69/2010, 20/2011 и 37/2011

² "Сл. Гласник РС", бр. 93/2012

³ "Сл. Гласник РС", бр. 62/2006, 47/2011

плаћања ове таксе. Циљ предлога био је да се удружења грађана, као непрофитна правна лица, ослободе финансијског терета који угрожава њихову одрживост.

Канцеларија је Министарству финансија и привреде упутила и **Предлог за измену и допуну Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем**⁴, у смислу диверзификације буџетске линије 481. Предложене измене омогућиле би јасан увид у одобрене апропријације за удружења, задужбине и фондације и одвојиле их од издвајања за оне организације цивилног друштва чије финансирање је регулисано посебним законима, пре свега политичке партије и верске заједнице. Усаглашавање ставова је у току.

Канцеларија је упутила Министарству финансија и привреде **Предлог амандмана на Нацрт Закона о рачуноводству и ревизији**, којим предлаже другачија рачуноводствена правила за недобитне организације, као и једнак, а не привилегован правни режим за цркве и верске заједнице. Иницијатива Канцеларије је интегрисана у Нацрт закона чије се усвајање очекује током 2013. године.

Одбору за финансије, републички буџет и контролу трошења средстава Народне скупштине послат је **Предлог за измене предлога Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица**⁵. Предлог предвиђа проширење круга делатности од јавног интереса који се признају као расход до 3,5% од укупног прихода, као и усаглашавање са Законом о социјалној заштити⁶ у контексту препознавања и других пружалаца услуга социјалне заштите поред установа. Предлог није усвојен.

Министарству регионалног развоја и локалне самоуправе крајем године упућен је **Предлог за измену члана 68. Закона о локалној самоуправи**⁷, а који се односи на покретање народне иницијативе, у смислу уређења минималног процента бирача чији су потписи потребни за покретање народне иницијативе.

У циљу унапређења оквира за одрживо и транспарентно финансирање организација цивилног друштва из буџетских средстава, Канцеларија је узела активно учешће у изради **Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења**⁸. Овом уредбом ближе се уређују критеријуми, услови, обим, начин, поступак доделе, као и начин и поступак враћања средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма које реализују удружења, а који су од јавног интереса.

⁴ "Сл. Гласник РС", бр. 103/2011, 10/2012 18/2012, 95/2012 и 99/2012

⁵ "Сл. Гласник РС", бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 – др.закон, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 и 119/2012

⁶ "Сл. Гласник РС", бр. 24/2011

⁷ "Сл. Гласник РС", бр. 129/2007

⁸ „Службени гласник РС”, број 08/2012

1.2. Учесће Канцеларије у радним групама за израду прописа

У складу са својим делокругом рада, Канцеларија је узела активно учешће у бројним Радним групама за израду прописа, међу којима је **Радна група за израду нацрта Закона о медијацији**, као и **измена и допуна Закона о ванпарничном поступку**⁹. Радна група за израду новог закона о медијацији, припремила је Нацрт закона који предвиђа успостављање потпуно новог и функционалног система медијације, уз увођење лиценце за медијаторе, оснивање Коморе медијатора и стандардизацију и акредитацију програма обуке медијатора. Радна група за израду измена и допуна Закона о ванпарничном поступку имала је задатак да исправи одређена неадекватна законска решења, елиминира правне неусклађености, убрза поступак и операционализује поједина начела. У сарадњи са Министарством правде и државне управе, Канцеларија је организовала и учешће организација цивилног друштва у јавним расправама које су спроведене поводом израде поменутих закона.

Представници Канцеларије активно учествују у раду **Техничке радне групе за упис у матичне књиге рођених**, која је надлежна за спровођење Споразума о разумевању између Министарства правде и државне управе, Заштитника грађана и Високог комесаријата УН за избеглице, о спровођењу координираних активности које су усмерене на пружање помоћи припадницима ромске заједнице који нису уписани у матичну књигу рођених и не поседују личне исправе.

У оквиру ГИЗ пројекта „Подршка спровођењу правних реформи у Републици Србији“, Канцеларија учествује у раду **Радне групе „Унапређење законодавног процеса у Републици Србији“**. Циљ пројекта је унапређење правног и институционалног оквира за јачање владавине права и економски развој, у циљу олакшавања приступања Републике Србије Европској унији.

Канцеларија има своје представнике у **Националном комитету за волонтирање**, мултисекторском телу које чине релевантна министарства, представници цивилног друштва и Уније послодаваца. Циљ Националног комитета је промоција вредности и активности у вези са волонтерством као и вођење националне кампање у циљу промовисања културе волонтирања у Републици Србији.

Заједно са Министарством рада, запошљавања и социјалне политике, Министарством унутрашњих послова и Министарством одбране, Канцеларија активно учествује у праћењу спровођења „Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији“, пре свега кроз остварену сарадњу са **Мултисекторским координационим телом** и организацијама цивилног друштва из области безбедности, одбране и родне равноправности. Ова резолуција односи се на учешће

⁹ "Сл. Гласник РС", бр. 25/82 и 48/88 и "Сл. Гласник РС", бр. 46/95 – др. закон, 18/2005 – др. закон и 85/2012

жена у доношењу одлука и мировним процесима, специфична права, потребе и заштиту жена у сектору безбедности.

Представници Канцеларије су од краја 2012. године укључени у **Радну групу за израду Стратегије борбе против дискриминације за период од 2013. до 2018. године**, којом руководи Канцеларија за људска и мањинска права Владе Републике Србије.

У области сарадње са пословним сектором Канцеларија је чланица **Српског филантропског форума**. Форум ради кроз четири радне групе чији чланови чине напоре да обезбеде више механизма за давање у Србији, бољи законодавни оквир за развој филантропије, минимуме стандарда за транспарентна извештавања и промовисање филантропије као неизоставног дела наше свакодневице. Поред Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом, чланови Форума су пословна предузећа и компаније, фондације и организације цивилног друштва.

1.3. Годишњи збирни извештај о утрошку буџетских средстава за активности удружења и других организација цивилног друштва

У циљу повећања транспарентности финансирања рада удружења и других организација цивилног друштва Канцеларија је припремила први **Годишњи збирни извештај о утрошку средстава која су као подршка програмским активностима обезбеђена и исплаћена удружењима и другим организацијама цивилног друштва из средстава буџета Републике Србије у 2011. години**¹⁰. Упитник о утрошку буџетских средстава намењених удружењима и другим организацијама цивилног друштва, креиран је након консултација са Министарством финансија у првом реду, али затим и са представницима ресорних министарстава и других владиних институција, као и организација цивилног друштва.

Ово је први Годишњи збирни извештај такве врсте настао прикупљањем и анализом података на основу извештаја ресорних министарстава и других Владиних институција на републичком нивоу, које су током 2011. године пружале финансијску и нефинансијску буџетску подршку удружењима и другим организацијама цивилног друштва. Циљ наведеног извештаја је приказивање стања, износа и односа планираних и додељених средстава подршке организацијама цивилног друштва, преглед процедура доделе, преглед буџетских ставки из којих се врши издвајање средстава за финансирање програма и пројеката организација цивилног друштва, износа и разлога повраћаја одобрених средстава у буџет, преглед корисника средстава, односно преглед организација цивилног друштва чији су програми и пројекти подржани, као и увид у

¹⁰ <http://civilnodrustvo.gov.rs/zbirni-izvestaj>

финансиране области, подржане активности, преглед крајњих корисника, као и увид у територијалну распоређеност финансираних програма и пројеката. Овај вид извештавања треба да послужи унапређењу редовног процеса планирања и доделе средстава, праћења реализације подржаних пројеката и програма и њихових ефеката, а све у циљу ефикаснијег и сврсисходнијег утрошка средстава опредељених за постизање постављених циљева.

У циљу упознавања организација цивилног друштва, државне управе и локалне самоуправе са главним налазима и препорукама овог извештаја, организован је низ промотивних скупова у Србији. За представнике 60 градова и општина у Србији, организовано је представљање Упитника о утрошку буџетских средстава намењених удружењима и другим организацијама цивилног друштва, који ће служити за прикупљање података о средствима која су издвојена за финансирање пројеката и програма удружења и других организација цивилног друштва из средстава покрајинског буџета и буџета јединица локалне самоуправе у 2012. години.

1.4. Обуке државних службеника

Канцеларија је у сарадњи са Службом за управљање кадровима у оквиру програма општег стручног усавршавања државних службеника креирала и започела примену једнодневне обуке у циљу упознавања са механизмима учешћа организација цивилног друштва у процесима доношења одлука. Током 2012. године одржане су две обуке за државне службенике под називом „Сарадња државне управе и цивилног друштва у процесу израде и примене јавних политика: законодавни, институционални и финансијски оквир“. Поред представљања законског оквира који уређује област сарадње ОЦД-а и органа државне управе, обука подразумева и представљање механизма њихове институционалне сарадње, моделе комуникације, улогу цивилног друштва у процесу европских интеграција, правни оквир који регулише финансирање ОЦД-а, као и примере добре праксе финансирања и сарадње институција државне управе и ОЦД-а.

Регионалној школи за јавну администрацију (ReSPA), са седиштем у Даниловграду, Црна Гора, предложен је модул обуке за државне службенике са темом сарадње органа државне управе и организација цивилног друштва у процесу израде и примене јавних политика. Обука је креирана на иницијативу Канцеларије, са циљем подизања капацитета институција државне управе у читавом региону западног Балкана у процесу успостављања ефикасне комуникације и сарадње између јавне администрације и ОЦД-а. Планирано је да се кроз ову обуку у 2013. години, државни службеници институција из региона ближе упознају са улогом и значајем цивилног сектора у процесу израде и спровођењу јавних политика.

1.5. Конференције, семинари, радионице и састанци (секторски и међусекторски)

Организовање округлих столова и конференција у циљу подизања капацитета и одрживости организација цивилног друштва, као и сарадња и размена искустава са сличним владиним институцијама у региону, земљама Европске уније и свету представља важан део мандата Канцеларије. Током 2012. године Канцеларија је наставила да самостално и партнерски организује бројне националне, регионалне и европске скупове.

Представници Канцеларије су током 2012. године учествовали на укупно 32 различита скупа (радионице, конференције, семинари, састанци) као иницијатори, организатори и партнери (поређења ради, током 2011. године је било свега 12 таквих одржаних скупова).

Будући да је број одржаних скупова изузетно велики, у наставку следи преглед неколико најважнијих.

18. јануара 2012. у Народној скупштини одржан је скуп на тему „**Примери међународне и европске добре праксе за одрживи развој цивилног друштва**“, у организацији Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије. На скупу је говорила г-ђа Lindsay Driscoll из Велике Британије, консултанткиња за законе о добротворном раду и цивилном друштву, и међународна експерткиња са дугогодишњим искуством у раду на институционалном оквиру за развој цивилног друштва. Она је представила тренутно актуелне теме од интереса за развој цивилног друштва на међународном, европском и нивоу Велике Британије.

Ивана Ћирковић, директорка Канцеларије и Бернард Брунет, члан кабинета Штефана Филеа, комесара за проширење присуствовали су редовном **годишњем састанку CONCORD** (CONfederation for COoperation of Relief and Development NGOs – Европска конфедерација невладиних организација за пружање помоћи) **радне групе за питања проширења, приступања и суседских односа**, који је одржан у Бриселу 19. и 20. марта 2013. Главна тема састанка била је стратегија и даљи кораци за наставак рада Радне групе с обзиром на чињеницу да је TRIALOG најавио повлачење из сазивања саме Радне групе. Сви учесници су се изјаснили да желе да Радна група настави са радом у истом саставу (3 подгрупе са три географска подручја: исток, југ и ИПА) и да ће рачунати на помоћ CONCORD-а. Подгрупа која се односи на питања у вези ИПА инструмента где је BCSDN (Балканска мрежа за развој цивилног друштва) редован члан, фокусира се највише на питања будућности ИПА инструмента. Дискутовало се о општем тексту предлога ИПА инструмента. Подгрупе су се договориле да ће доставити писане примедбе и сугестије на документ, о којима ће бити дискутовано у оквиру јавне расправе у Европском парламенту 11. априла 2012. године.

Ивана Ћирковић, директорка Канцеларије, учествовала је као говорница на дводневној конференцији под називом „**Партнерство у пружању социјалних услуга**“, одржаној 6. и 7. априла 2012. године у Тивту, Црна Гора. Конференција, коју је организовао Фонд за активно грађанство – ФАКТ, окупила је релевантне социјалне актере из Црне Горе и Републике Србије: представнике институција на националном и локалном нивоу, невладине организације активне у пружању социјалних услуга, представнике UNDP-а и UNICEF-а у Црној Гори. Главни циљ скупа био је размена искустава, знања и примера добре праксе у пружању услуга социјалне заштите у Црној Гори и Републици Србији, с нагласком на услуге које карактерише сарадња и партнерство између организација цивилног друштва и релевантних институција система социјалне заштите. Током конференције разматрани су конкретни изазови у пружању услуга, као и могућности за побољшање прекограничне сарадње на том пољу. Целокупан догађај реализован је у оквиру пројекта „Партнери у социјалној транзицији“, уз подршку Балканског фонда за демократију (Balkan Trust for Democracy), а у сарадњи са Балканским фондом за локалне иницијативе (BCIF).

Сајам организација цивилног друштва, под слоганом „Самоиницијатива“, одржан је у Београду, 24 - 25. маја 2012. у организацији Агенције за европске интеграције и сарадњу са удружењима града Београда. Ова манифестација је окупила више од 70 организација цивилног друштва, које су имале прилику да представе своје пројекте и планове, размене искуства и прикажу резултате рада у различитим друштвеним сферама. Директорка Канцеларије, Ивана Ћирковић, обратила се учесницима приликом свечаности отварања сајма, и нагласила значајну улогу коју цивилни сектор у Србији има у ширењу демократије, процесима реформи у друштву и побољшању услова живота свих грађана.

18. септембра 2012. године, у сарадњи са иницијативом организација цивилног друштва „Закон је наш“, Канцеларија је организовала Округли сто под називом „**Како унапредити јавне расправе у процесу израде прописа**“. Скупу је присуствовало више од стотину учесника из државних институција, цивилног сектора, донаторске заједнице и медија. Овом приликом, представљена је упоредно-правна „Анализа јавних расправа у САД, Словенији и Македонији“, у склопу које се налазе и „Препоруке за унапређење јавних расправа у Србији“.

Директорка Канцеларије, Ивана Ћирковић, учествовала је на **регионалној конференцији „For Europe of Western Balkans and Turkey“ (За Европу Западног Балкана и Турске)**, одржаној између 26. и 28. септембра у Задру, у Републици Хрватској. Конференција је била посвећена развоју и будућности цивилног друштва у региону. Кључне теме скупа биле су: стварање подстицајног оквира за развој сектора, његова финансијска одрживост и предлози за јаче повезивање сектора са грађанима. На конференцији су представљени национални извештаји о стању у сектору, које су

припремиле локалне невладине организације, а који пружају увид у тренутно стање, домете и будуће кораке за стварање подстицајног окружења. Присутствовало је око 150 представника цивилног друштва, влада и владиних институција из свих држава региона, заједно са представницима Европске уније.

7. и 8. новембра 2012. године Техничка подршка организацијама цивилног друштва – TACSO, организовао је **регионалну конференцију** која је окупила преко 100 представника цивилног друштва, државних институција, медија и донатора из региона Западног Балкана и Турске. На овој конференцији, која је одржана у Скопљу, Бивша Југословенска Република Македонија, разматрано је тренутно стање и будуће обавезе у циљу побољшања односа и успостављања сарадње између државе и цивилног друштва. „**Keeping the momentum**“ извештај Европског центра за непрофитно право (ECNL) био је повод за одржавање конференције. Представници Балканске мреже за развој цивилног друштва (BCSDN) представили су овом приликом Матрицу за праћење подстицајног окружења за развој цивилног друштва. Главни део конференције био је посвећен развијању конкретних акција на националном нивоу за сваку земљу учесницу које би требало да се остваре у наредних годину дана.

Поред организације поменутих скупова, у циљу информисања и сарадње институција Владе са Канцеларијом и ОЦД, као и повећању могућности сарадње Владе и ОЦД, одржани су бројни састанци са доносиоцима одлука у државним институцијама.

Канцеларија је препозната од стране релевантних државних органа као посредник за сарадњу органа државне управе са цивилним друштвом, што је резултирало бољим информисањем и укључивањем већег броја организација цивилног друштва у процес доношења прописа и закона, превасходно кроз достављање коментара на нацрте/радне верзије прописа, учешће у радним групама и другим облицима партиципативног процеса.

Канцеларија је пружила подршку Министарству просвете и науке у прикупљању информација од стране организација цивилног друштва о спровођењу УН Конвенције и Препорука о спречавању дискриминације у образовању за период 2006 - 2011. године.

Пружена је подршка и Министарству унутрашњих послова - Националном координатору за борбу против трговине људима, око дефинисања платформе будуће сарадње са организацијама цивилног друштва у области борбе против трговине људима.

Током 2012. године Канцеларија је започела са праксом редовних секторских састанака којима присуствују доносиоци одлука испред ресорних министарстава и представници релевантних организација цивилног друштва. Поред информативног

карактера ови састанци отварају могућност утицаја организација цивилног друштва на процес доношења одлука, као и успостављање сарадње и умрежавања, како унутар цивилног, тако и између сектора. Циклус редовних тромесечних консултативних састанака започео је организовањем састанка између Министарства рада, запошљавања и социјалне политике и организација цивилног друштва окупљених у оквиру мреже Контакт организација цивилног друштва (КОЦД). КОЦД механизам настао је 2007. године са циљем да омогући организацијама цивилног друштва и грађанима да се укључе у процес спровођења Стратегије за смањење сиромаштва. Свака од чланица КОЦД бави се питањима социјалне инклузије и смањења сиромаштва маргинализованих група грађана које је Влада Републике Србије утврдила Стратегијом за смањење сиромаштва, а у које спадају: особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, избегла и интерно расељена лица. Поред водећих организација, КОЦД мрежу чини још и велики број кластерских организација са читаве територије Републике Србије. КОЦД мрежа бави се учешћем у креирању политика и праћењем њихове примене на националном и локалном нивоу.

Циљ редовних секторских састанака је да организације цивилног друштва са дугогодишњим искуством и експертизом у области пружања услуга социјалне заштите размене мишљења, информишу се и упуте надлежном државном органу сугестије у вези са унапређењем постојеће регулативе у области социјалне заштите.

1.6. Сарадња са удружењима и другим организацијама цивилног друштва

Свакодневне активности Канцеларије подразумевају одржавање редовне комуникације и посредовање у комуникацији и сарадњи између министарстава и других институција државне управе и организација цивилног друштва.

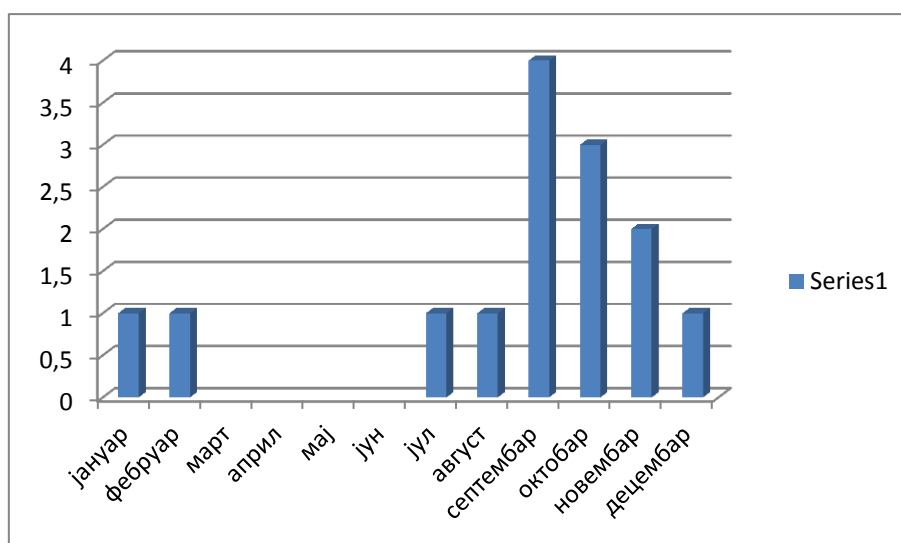
Канцеларија је у току 2012. године примила 14 различитих захтева од стране организација цивилног друштва (поређења ради, током 2011. пристигло је свега 3 захтева), које су се обратиле за подршку око финансирања пројеката, успостављања сарадње са органима државне управе, умрежавања са другим ОЦД, као и бројним позивима за учешће у скуповима које организују. Представници организација се Канцеларији обраћају путем дописа, електронске поште, телефоном и лично, приликом скупова или кроз организацију састанака.

Успостављањем редовне комуникације са организацијама цивилног друштва, Канцеларија је стекла увиде у то који су главни проблеми сектора у Републици Србији. Међу њима се издвајају: недостатак финансијских средстава и организационих капацитета за писање пројеката, непознавање донатора, недостатак капацитета код појединих организација за конкурисање за ЕУ фондове, недостатак простора за рад,

непознавање механизма учешћа у креирању јавних политика, као и генерално слаба умреженост и сарадња унутар цивилног сектора.

Кроз своје редовне активности, а у оквиру постојећих капацитета, Канцеларија је дала свој допринос решавању уочених проблема у сектору цивилног друштва. Организације које су се обратиле Канцеларији добиле су савет у вези са финансирањем пројеката, у односу на област деловања спојене су са одговарајућим донаторима, како међународним, тако и ЕУ и релевантним министарствима и упућене су на одговарајуће конкурсе. Представници организација упућени су на релевантне обуке, нарочито из области писања пројеката, скренута им је пажња на Водиче за финансирање ОЦД и друге значајне публикације, и упућене су на друге организације које већ имају изграђене капацитете ради умрежавања и размене искустава.

Број пристиглих захтева од удружења и других организација цивилног друштва током 2012. године

1.7. Истраживање о стању у сектору цивилног друштва

Са циљем увида у тренутно стање у цивилном сектору Канцеларија је, заједно са удружењем Грађанске иницијативе, учествовала у спровођењу истраживања о „Стању у сектору цивилног друштва у Србији 2011. године“, уз подршку USAID/ISC, OSCE (Организације за европску безбедност и сарадњу) и Стратешког маркетинга. Резултати овог истраживања представљају основу за дефинисање активности Канцеларије, дефинисање стратешког оквира за развој цивилног друштва у Србији и будуће спровођење редовних истраживања. Извештај је промовисан током 2012. године.

2. ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ И МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Напори и достигнућа Канцеларије у 2012. години, препознати су у **Извештају Европске комисије о напретку Србије за 2012. годину**¹¹, у коме се наводи да је „Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом била веома активна у подизању свести међу јавним и државним институцијама о значају укључивања цивилног друштва и грађана у процес одлучивања. Такође је успоставила сарадњу са другим земљама у региону“.

Током 2012. године, Канцеларија је учествовала у раду **Стручне групе Координационог тела за процес приступања Европској унији**, која је имала задатак да разматра сва питања и координира рад органа државне управе у вези са приступањем Републике Србије Европској унији. Чланови Стручне групе су били: директор Канцеларије за европске интеграције, председници преговарачких група, државни секретари из министарстава која не руководе подгрупама Стручне групе, помоћник министра за Европску унију у Министарству спољних послова, заменик директора и координатор за фондове Европске уније у Канцеларији за европске интеграције и представник Републичког секретаријата за законодавство. У раду Стручне групе могу учествовати и други органи и организације, а по позиву председавајућег.

2.1. Пројекат „Подршка Канцеларији за сарадњу са цивилним друштвом“

Канцеларија је од новембра 2012. године, корисник техничке помоћи у оквиру ИПА Програма подршке цивилном друштву 2011 – 2013, а у оквиру трогодишњег пројекта „Подршка Канцеларији за сарадњу са цивилним друштвом“, у укупном износу од 1.200.000 ЕУР. Програмирана су средства за институционалну подршку Канцеларији у оквиру вишекорисничке ИПА 2011 – 2013. године, у циљу креирања подстицајног регулаторног окружења за развој цивилног друштва, повећања капацитета запослених у Канцеларији за обављање послова у надлежности, управљање грантовима који су намењени организацијама цивилног друштва, мониторингу одобрених грантова и др.

¹¹ Извештај Европске комисије о напретку Србије за 2012. годину, Европска Комисија, 2012.
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2012/package/sr_rapport_2012_en.pdf

2.2. Канцеларија као Национална контакт тачка за ЕУ програм „Европа за грађане и грађанке“

Са циљем отварања нових могућности финансирања удружења и других организација цивилног друштва и локалне самоуправе у Србији и омогућавања учешћа у ЕУ програмима, Канцеларија је постала национална контакт тачка у програму Европске уније „Европа за грађане и грађанке“, потписивањем Меморандума о сагласности између Владе Републике Србије и Европске комисије, у Бриселу 9. новембра 2012. Овај програм има за циљ да Европу приближи грађанима и омогући им активно учешће у изградњи и остваривању европске идеје. Кроз програм грађани добијају могућност да учествују у транснационалним разменама, пројектима и сарадњи и да тако допринесу развијању осећаја припадности европским вредностима и јачању европских интеграција.

Канцеларија има улогу националног контакт тела за пружање информација и обуке потенцијалним корисницима овог програма кроз обезбеђену буџетску контрибуцију која на годишњем нивоу износи **55.000 ЕУР**. Програм „Европа за грађане и грађанке“ има за циљ спровођење активности у различитим областима као што су питања запошљавања, социјалне кохезије, промоције партиципације и демократије на нивоу ЕУ, одрживог развоја, јачања европског идентитета грађана/ки, сарадње и разумевања и друго.

Право учешћа у овом програму имају: удружења, задужбине, фондови, мреже удружења, образовне и истраживачке институције, јединице локалне и регионалне самоуправе, европске мреже и кровне организације, организације које се баве истраживањем европских јавних политика (think tank), синдикати и уније послодаваца. Овај програм подстиче повезивање и сарадњу грађана/ки, организација цивилног друштва и локалних заједница из земаља чланица програма, а домаћим организацијама цивилног друштва, социјалним партнерима, локалним самоуправама, грађанима и грађанкама омогућава равноправно учешће са осталим ЕУ партнерима.

У циљу бољег упознавања будућих корисника са програмом Канцеларија је, још пре званичног потписивања Меморандума о сарадњи, а у сарадњи са Уредом за удруге Владе Републике Хрватске, организовала три информативна дана у Новом Саду, Нишу и Београду, на којима је заинтересованима пренето њихово вишегодишње искуство и научене лекције у коришћењу овог програма. Одржано је и низ представљања програма широм Републике Србије.

2.3. Програмирање међународне развојне помоћи

Канцеларија је учествовала у ревизији **планског документа “Потребе Републике Србије за међународном развојном помоћи у периоду 2011-2013”**, као и у припреми индикатора за део који се односи на цивилно друштво током 2012. године.

Представници Канцеларије су чланови **Секторске радне групе за цивилно друштво, медије и културу**, која учествује у планирању и програмирању међународне развојне помоћи и праћењу реализације пројеката.

Припремљен је први извештај о праћењу спровођења пројеката који су реализовани у оквиру Програма подршке цивилном друштву ИПА 2010 националног програма (EU IPA Civil Society Facility).

2.4. Суфинансирање пројеката организација цивилног друштва

У складу са Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења, Канцеларија је на основу резултата расписаног јавног конкурса у децембру суфинансирала **12 од 17 пројеката** организација цивилног друштва који су одобрени и подржани у оквиру Програма „Подршке цивилном друштву 2011“ у укупном износу од **5,5 милиона динара**.

2.5. Обуке за секторске организације цивилног друштва (СЕКО)

Канцеларија за европске интеграције успоставила је у марту 2011. механизам **Секторске организације цивилног друштва (СЕКО)** који омогућује укључивање организација цивилног друштва у планирање, програмирање и праћење спровођења међународне помоћи. СЕКО подразумева партнерство највише три организације цивилног друштва, од којих је једна водећа, а које у сектору за који су надлежне успостављају мрежу организација. СЕКО мреже учествују у раду секторских радних група на којима се разматрају нацрти предлога пројеката и достављају коментаре на нацрте предлога пројеката. Суштинским укључивањем ОЦД у планирање и програмирање међународне помоћи ствара се дугорочно партнерство са организацијама цивилног друштва, чиме се унапређује конструктиван дијалог између органа државне управе и цивилног друштва. У 2012. години организације чланице СЕКО механизма учествовале су у процесу програмирања Програма предприступне помоћи (ИПА) за 2013. годину.

Током 2012. године, Канцеларија је припремила програм обука за СЕКО организације, у циљу подизања њихових капацитета у контексту процеса приступања ЕУ и области планирања развојне помоћи, посебно програмирања и праћења коришћења Инструмента за предприступну помоћ (ИПА), као и мониторинга процеса приступања ЕУ. Затим, Канцеларија је организовала обуке на тему процедура и механизма заговарања на европском и националном нивоу у земљама кандидатима за чланство у ЕУ које су одржали представници Балканске мреже за развој цивилног друштва (BCSDN), која већ дуги низ година ради на оснаживању организација цивилног друштва на Балкану кроз размену и развој локалних пракси, различитих концепата и подизања капацитета актера у сектору.

2.7. Регионална и међународна сарадња

У циљу промоције и учешћа организација цивилног друштва у процесима европских интеграција и у иницијативама сарадње у региону Западног Балкана успостављена је редовна комуникација са доносиоцима одлука у Европској комисији, Директорату за проширење (DG Enlargement) и Европском економско-социјалном Комитету (EESC).

Канцеларија је чланица **Саветодавног тела (LAG)** ЕУ регионалног пројекта Техничке подршке организацијама цивилног друштва (TACSO), које је сачињено од представника организација цивилног друштва, владиних институција, представника Делегације ЕУ, асоцијација медија, донатора и приватног сектора. Мандат LAG-а је да повезује све актере који су релевантни за цивилно друштво и пружа савете пројектном тиму о потребама за подизање и унапређивање капацитета ОЦД-а у Србији, као и о унапређењу амбијента у којем организације делују.

Успостављена је и редовна комуникација и сарадња са **релевантним институцијама у региону** у циљу размене искустава и промоције примера добре праксе механизма сарадње са владиним институцијама које се баве унапређењем институционалног оквира за развој цивилног друштва у региону западног Балкана: Канцеларијом за сарадњу са невладиним организацијама Владе Црне Горе, Уредом за удруге Владе Републике Хрватске, Канцеларијом за сарадњу са невладиним организацијама у оквиру Генералног секретаријата Владе Републике Македоније и Сектором за цивилно друштво у оквиру Министарства правде Босне и Херцеговине.

У марту 2012. године Канцеларија је у сарадњи са Балканском мрежом за развој цивилног друштва (BCSDN), Уредом за удруге Владе Републике Хрватске и ЕУ Техничком подршком организацијама цивилног друштва (TACSO), организовала Регионалну конференцију **„Партнерство за промену: цивилно друштво и Владине институције Западног Балкана и Турске“**. Овај регионални сусрет, који је окупио

више од 150 организација цивилног друштва, био је догађај од великог значаја за представнике/це владиних институција и организација цивилног друштва из целог региона Западног Балкана и Турске у светлу даљег напретка у развоју и функционисању институционалних механизма заједничке сарадње.

Настављена је и продубљена регионална и међународна сарадња, са сродним институцијама које се баве сарадњом са цивилним друштвом у државама Западног Балкана и Турске, . На састанку који је одржан у **Задру**, 26. септембра 2012. године, представници институција договорили су наредне кораке у правцу успостављања дуготрајне сарадње, који обухватају редовну комуникацију електронским путем, полугодишње састанке и успостављање будуће интернет платформе (**Gov2Gov платформа**) за размену мишљења, достигнућа, идеја и искустава. Канцеларија је преузела обавезу да администрира интернет платформом када буде успостављена.

2.7.1. Учесће на регионалним пројектима

У сарадњи са Уредом за удруге Владе Републике Хрватске и Балканском мрежом за развој цивилног друштва (BCSDN), Канцеларија је учествовала у креирању и имплементацији **пројекта „Регионално партнерство за стварање подстицајног правног окружења за развој цивилног друштва“**, подржаном од стране Европског центра за непрофитно право (ECNL), у оквиру LIF ICNL (Legal Innovation Fund ICNL). Овај пројекат је имао за циљ успостављање платформе између државне управе и цивилног друштва која би служила за мониторинг правног окружења за развој цивилног друштва у земљама западног Балкана и Турске.

У циљу наставка заједничког рада, Канцеларија је такође сарадник на пројекту **„Правне тековине за балканско цивилно друштво – Јачање потенцијала за заговарање и мониторинг, и развој капацитета ОЦД“** („Balkan Civil Society Aquis – Strengthening the Advocacy and Monitoring Potential and Capacities of Civil Society Organizations“) који води Балканска мрежа за развој цивилног друштва, а одобрен је у оквиру **Вишекорисничке ИПА - Програм партнерства за организације цивилног друштва** (MB IPA Partnership Programmes for Civil Society Organizations).

У оквиру поменута два пројекта настала је и развијала се **Матрица за праћење подстицајног окружења за развој цивилног друштва** као први документ те врсте који дефинише области развоја цивилног друштва и стандарде у односу на које ће се пратити развој цивилног друштва у свакој држави Западног Балкана и Турске. Стандарди су дефинисани у седам области узимајући у обзир постојеће међународне и регионалне правне стандарде и праксу, али су поједини стандарди дефинисани по први пут: основни и фискални закони, државна политика и институционални оквир, учешће организација у процесу доношења одлука, финансирање, учешће организација у

пружању јавних услуга, људски ресурси, и изградња поверења. Матрица успоставља оптималне, а не минималне стандарде са циљем да дефинише кључне теме за развој цивилног друштва. Циљ је да Матрица постане ефикасан механизам за праћење и заговарање успостављања правног оквира и примене легислативе која се односи на подстицајно окружење за деловање ефикасног и развијеног цивилног друштва, и за институције које се баве питањима од значаја за цивилно друштво, али и за саме организације.

3. МЕДИЈСКЕ И ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Канцеларија је 9. априла 2012. године расписала Јавни позив за израду логотипа Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије, који је био намењен студентима и студенткињама на основним и мастер академским студијама. Рок за достављање предлога логотипа био је 30. април 2012. године. Циљ јавног конкурса је био да Канцеларија добије логотип који ће се издвајати оригиналношћу и који ће постати заштитни знак Канцеларије. Право учествовања су имали сви студенти и студенткиње на основним и мастер академским студијама, млађи од 28 година, са пребивалиштем на територији Републике Србије.

По истеку рока за пријем предлога логотипа, Канцеларији је достављено укупно 67 предлога. На основу пристиглих прелогоа, Канцеларија је изабрала победнички дизајн и доделила награду. Организовано је гласање на званичној Фејсбук страници Канцеларије и на тај начин је изабран најбољи предлог логотипа Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом.

3.1. Интернет презентација Канцеларије

Како би у највећем степену остварила свој делокруг рада, Канцеларија користи своју званичну интернет презентацију, www.civilnodrustvo.gov.rs у циљу про-активног начина комуникације са свим заинтересованим странама. Средином 2012. године, након скоро потпуног попуњавања људских ресурса Канцеларије, приступило се интензивирању те комуникације, што је резултирало променом визуелног изгледа и променом структуре интернет презентације, која је добила атрактивнији дизајн и већу прегледност. Статистика посета интернет страни Канцеларије прати се од дана постављања нове, редизајниране презентације. Интернет страна креирана је на оба писма српског језика, а има и своју енглеску верзију.

Начела којима се Канцеларија руководи у свом раду јесу транспарентност, доступност, отвореност за сарадњу са свим секторима (приватним, јавним и цивилним), континуирано учење и развој капацитета, брзина одговора на упућена питања, са јасном свешћу о главном приоритету у комуникацији са заинтересованим странама: тачности пласиране информације. Ови принципи примењују се и на интернет страници на којој је посетиоцима омогућено слање писама, као и пријављивање на мејлинг листу Канцеларије.

Број посета интернет страници Канцеларије, у периоду од 1. септембра 2012. године до 31. децембра 2012. године износио је: 8 323 уникатна посетиоца, 14 946 посета и 55 981 прегледа страница.

3.2. Канцеларија и друштвене мреже

Одлука да Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом буде активна и на друштвеним мрежама проистекла је из специфичности и ширине њеног мандата који захтева сталну комуникацију са удружењима грађана и другим организацијама цивилног друштва. Имајући у виду чињеницу да се цивилно друштво далеко брже него институције прилагођава технолошким иновацијама и користи их у сврхе комуникације, подизања видљивости као и повећања својих укупних капацитета, чинило се логичним да Канцеларија закорачи и у тај облик комуникације.

Почетком октобра 2012. године запослени у Канцеларији прошли су дводневну обуку у коришћењу друштвених мрежа Фејсбук и Твитер коју је организовала организација цивилног друштва Докукино. Предавачи су, поред представника поменуте организације, били и чланови прес службе Владе Републике Хрватске. Непосредно након обуке Канцеларија је отворила свој Твитер налог [@vladaOCDrs](#) и то на *tweet-up* догађају у београдском хотелу Москва, што је и медијски пропраћено.

Том приликом, Канцеларија је креирала и *hashtag* [#OCDrs](#) са идејом да се око њега окупе организације цивилног друштва у Србији и размене своја искуства. На тај начин желело се да се и сам термин „организације цивилног друштва“, који је у ширу употребу ушао успостављањем Канцеларије, добије своју *online* подршку и постане језички и значењски препознатљив. Број пратилаца на овој мрежи расте веома прогресивно (у просеку једна и по објава на Twitter-у доноси једног „пратиоца“), што оправдава ангажовање на свакодневној дистрибуцији информација путем ње.

Профил на друштвеној мрежи Фејсбук (<http://www.facebook.com/vladaOCDrs>) отворен је 1. децембра 2011. године, и од тада бележи стални пораст посећености. Имајући у виду чињеницу да се ова друштвена мрежа на територији Републике Србије највише користи и да је присуство органа државне управе на њој још увек изузетак а не

правило, искуство Канцеларије је више него позитивно. Свакодневно се информације са профила дистрибуирају, прате и читају, достављају се у највећем степену позитивни коментари, питања и молбе за савет које се тичу рада организација цивилног друштва.

3.3. Информације од јавног значаја

Током 2012. године Канцеларија је примила један (1) захтев за информацијама од јавног значаја. Овај захтев стигао је електронском поштом и односио се на следећа питања:

1. Које године је Канцеларија основана /почела са радом?
2. Које су то категорије прихода од којих се Канцеларија финансира?
3. Које су то категорије расхода које Канцеларија има?
4. Број запослених /ангажованих лица у Канцеларији по Закону о раду (нпр. на уговору о привременим и повременим пословима)?
5. Број запослених /ангажованих лица у Канцеларији по Закону о државним службеницима?

Канцеларија је на сва ова питања благовремено одговорила, у складу са законом.

3.4. Програм стажирања

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом током 2012. године учествовала је у пројекту „Програм стажирања за младе – припаднике мањина у државним институцијама у Србији“ који је спровела Канцеларија за људска и мањинска права Владе Републике Србије, уз подршку амбасаде Велике Британије и амбасаде Краљевине Холандије. Циљ програма је повећање учешћа националних мањина у јавном животу Републике Србије. Програм је трајао шест месеци (01. новембар 2012. - 01. мај 2013. године) и био је организован у пет државних институција. У Канцеларији је стажирала Нерма Бајрамовић, дипломирани филолог из Новог Пазара.

